

سکوت معنادار ابراهیم رئیسی درباره انتخابات ۱۴۰۲؛ پروژه خالص‌سازی با موفقیت انجام شد؟

دولت رئیسی گرچه به خاطر برخی ناهماهنگی‌ها با مجلس فعلی با آن مشکل دارد اما اگر همین وضعیت تداوم پیدا کند با این فرض که از طریق اهرم‌های خارج از مجلس می‌تواند آن را مهار کند، برایش غیرقابل تحمل نیست.

به گزارش سایت خبری پرسون، سکوت رئیسی درخصوص انتخابات برای شما عجیب نیست؟ سید ابراهیم رئیسی شاید تنها رئیس‌جمهوری باشد که چندان نگران مشارکت مردم در انتخابات نیست. عموماً رؤسای‌جمهور پیشین در آستانه هر انتخاباتی نه تنها مردم را به شرکت در انتخابات تشویق می‌کردند بلکه برای تایید صلاحیت رده‌شدگان نیز از خود مایه می‌گذاشتند. حتی رؤسای مجلس نیز چنین بودند و با نهادهای ذی‌ربط و افراد ذی‌نفوذ وارد مذاکره و گفت‌وگو می‌شدند تا هم شورای نگهبان رده‌صلاحیت‌شدگان را افزایش دهد و هم دامنه انتخاب مردم افزایش یابد اما ابراهیم رئیسی تنها رئیس‌جمهوری است که در اولین انتخابات پس از ریاست‌جمهوری خود با فراغ بال به امور دیگری به‌جز انتخابات می‌پردازد. البته ناگفته نماند که او چند باری هم چند فرازی درباره انتخابات سخن گفت و حتی جلسه‌ای هم با چهره‌های سیاسی و احزاب برگزار کرد اما همان‌جا بلافاصله یادآوری کرد که چون رهبری درخصوص اهمیت مشارکت صحبت کرده بودند، بنده نیز این جلسه را برگزار کردم و بعدتر نیز سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت گفت: «برگزاری این نشست در اجرای تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر ضرورت برگزاری انتخابات پرشور صورت گرفت و رئیس‌جمهور بیشتر شنونده مطالب اعضای جلسه بود».

در واقع آن تنها جلسه رئیس‌جمهور با نمایندگان احزاب و اشخاص بود و بعد از آن دیگر نه تنها جلسه‌ای برگزار نشد بلکه رئیس‌جمهور چندان هم پیگیر اتفاقات رده‌صلاحیت‌ها نشد و بالتبع آنچنان هم نسبت به کسانی که نگران کاهش مشارکت در انتخابات هستند، نگران به نظر نمی‌رسد. اگر کمی به حافظه تاریخی‌مان رجوع کنیم حتماً به یاد خواهیم آورد در آستانه مجلس هفتم، سید محمد خاتمی بیشترین تلاش را برای تایید صلاحیت افراد داشت و در هر سخنرانی و جلسه نیز از ضرورت مشارکت مردم در انتخابات سخن می‌گفت. حسن روحانی هم همین‌طور بود. روحانی حتی تا همین چند روز پیش از ضرورت حضور مردم در انتخابات سخن گفت و یادآوری کرد حتی اگر کسی اعتراض هم دارد به جای آنکه در خانه بنشیند، بهتر است بیاید و رای اعتراضی یا سفید بدهد. اما رئیسی کماکان سکوت کرده است. عده‌ای معتقدند که اصولگرایان چندان به افزایش مشارکت اعتقادی ندارند چراکه افزایش مشارکت باعث می‌شود، تیم رقیب آنها در انتخابات پیروز شود. آیا چنین است؟

این درحالی است که حتی رؤسای‌جمهور و دولت‌ها در آستانه هر انتخاباتی، بسته‌های تشویقی به اقشار مختلف مردم می‌دادند تا همین موضوع انگیزه مردم را برای رای دادن افزایش دهد. اما در این دولت از بسته‌های تشویقی مالی یا غذایی مشابه زمان احمدی‌نژاد هم خبری نیست.

انگار بالاخره خالص‌سازی در انتخابات ۱۴۰۰ موثر بوده و انتخابات اسفند امسال درحالی برگزار می‌شود که پیش‌بینی‌ها و نظرسنجی‌ها دست‌کم تاکنون چشم‌انداز مشارکت مورد قبول را نشان نمی‌دهد.

به هر حال مردم بسیاری به غیر از چند چهره سیاسی، کسی از ۱۵ هزار و ۲۰۰ نفر صلاحیت شده را نمی‌شناسند که حتی انگیزه کوچکی برای تکاپو باشد. چنین موضوعی البته گویا به مذاق خیلی‌ها از جمله رئیس‌جمهور سیزدهم و دوستانش خوش آمده و همچنان بر مسیر خود پافشاری می‌کنند.

دولت رئیسی هم گرچه به خاطر برخی ناهماهنگی‌ها با مجلس فعلی با آن مشکل دارد اما اگر همین وضعیت تداوم پیدا کند با این فرض که از طریق اهرم‌های خارج از مجلس می‌تواند آن را مهار کند، برایش غیرقابل تحمل نیست. طبیعتاً چنین مجلسی برای اعتدالیون، اصولگرایان میانه و اصلاح‌طلبان اصلاً مطلوب نیست.

رئیس‌جمهور دنبال وکیل‌الدوله

اینکه می‌بینیم قالیباف و رئیسی با وجود اختلافات سیاسی در مورد انتخابات اسفند، موضع عملی یکسانی دارند و در برابر آن سکوت کرده‌اند، نشان از این واقعیت دارد که نمی‌خواهند درگیر گزینه سوم شوند.

محمد مهاجری، فعال اصولگرا در گفت‌وگو با سازندگی، سکوت آقای رئیسی برای انتخابات مجلس را کاملاً طبیعی و عادی می‌داند زیرا معتقد است ایشان به دنبال برگزاری یک انتخابات کم‌مرمق و حضور کم است و به همین علت هم فکر می‌کنند که با سکوت هرچه بیشتر به این فضای کم‌مرمق بودن کمک می‌کند. به این دلیل آقای رئیسی از چنین فضایی نفع می‌برد که نیروهای نزدیک به ایشان می‌توانند وارد مجلس شوند و به هر حال ایشان هم به دنبال مجلسی است که به هیچ وجه مزاحم او نباشد و بیشتر به دنبال وکیل‌الدوله در مجلس هستند.

به گفته مهاجری تحلیل آقای رئیسی این است که هرگونه اظهارنظر می‌تواند به نفع جریان‌های طرفدار دولت باشد لذا سکوت کرده است تا اتفاق خاصی نیفتد و همه امور به صورت عادی پیش برود. البته ایشان چند بار تشریفات درباره انتخابات صحبت کرده است اما رهبری خیلی بیشتر درخصوص انتخابات و مشارکت بالا سخن گفته‌اند اما آقای رئیسی‌جمهور یکی، دو بار بیشتر نطق نکرده‌اند که آن هم رفع تکلیفی بود.

این فعال اصولگرا می‌گوید: به هر حال اعتقاد دارم که جبهه پایداری و جریان آقای قالیباف دقیقه ۹۰ با یکدیگر توافق خواهند کرد و یک لیست مشترک

منتشر می‌کنند. بنابراین تمام دعوایی که این روزها شاهدش هستیم اعم از ماجرای پسر قالیباف و حاشیه‌های دیگری که برایش ایجاد کرده‌اند برای این بود که موضع ایشان را در تعداد افرادی که به باند او اختصاص دارد را در لیست کاهش دهند، وگرنه هیچ مشکلی برای رسیدن به لیست مشترک از سوی دو جناح دیده نمی‌شود.

وی افزود: اگرچه آقای قالیباف منتقد دولت هستند اما می‌بینیم که مجلس آینده در یک بستر بدون شعار و برنامه در حال شکل‌گیری است. یعنی هیچ‌کسی، نه از دولت بتواند انتقادی کند یا پیشنهادی برای بهبود داشته باشد زیرا اگر انتقاد کردند، مجبور هستند تا بنیان وضع موجود را زیر سوال ببرند؛ بنابراین در مجلس یازدهم چنین عرضه‌ای وجود ندارد که بخواهند منتقد دولت باشند.

ماموریت رئیسی در خالص‌سازی انجام شد

علی جنتی، وزیر ارشاد دولت روحانی نیز با تاکید بر اینکه همه اصولگراها عمدتاً دنبال کاهش مشارکت هستند به سازندگی گفت: هر چقدر میزان مشارکت کمتر باشد، شانس آنها در پیروزی بر انتخابات بالاتر می‌رود و هر چقدر نیز مشارکت بیشتر شود طبیعتاً جریان‌ات اعتدالی و اصلاح‌طلب با خاستگاهی که در میان مردم دارند، برنده انتخابات هستند.

جنتی می‌گوید که آقای رئیسی هم جزو همین مجموعه است و اعتقادش نیز این است که به هر حال اصولگراها باید به مجلس ورود کنند بنابراین، این موضوع با مشارکت کم حاصل می‌شود. در این صورت است که اساساً گمان می‌کنیم که ایشان سکوت کرده است.

وزیر دولت روحانی همچنین گفت: باعث شگفتی است که از ابتدا تا امروز به‌رغم فرمایشات مقام معظم رهبری که همواره در سخنرانی‌ها بر مشارکت تاکید داشته‌اند و حتی آن را امری واجب و لازم دانسته‌اند اما چطور می‌شود که یک رئیس‌جمهوری که خودش را تابع ولایت‌فقیه می‌داند در این مدت سکوت کند. بنابراین روشن است که در عمل جریان اصولگراها این را خوب می‌داند که با مشارکت بیشتر، بازنده انتخابات خواهد بود.

او یادآور شد: البته نباید فراموش کنیم که شورای نگهبان به‌نوعی پروژه خالص‌سازی را قبل از انتخابات آغاز کرده است. هیات‌های اجرایی نیز ماموریت خودشان را در خالص‌سازی انجام دادند.

رئیس‌ی منتظر کارت دعوت است

اگر ما هیات‌های اجرایی را مجری منویات دولت و شخص رئیس‌جمهور بدانیم، هیات‌های نظارت با رخصت‌های گسترده کاندیداهای منتقد دولت به خواستشان رسیدند. جوادی‌حصار، سخنگوی حزب اعتماد ملی به سازندگی می‌گوید که واکنش دولتی‌ها و اصولگرایان پس از توصیه رهبری و بازنگری‌ای که در رفتار شوراهای هیات‌های نظارتی استان، مرکزی و شورای نگهبان رقم خورد و برخی افراد تایید صلاحیت شدند، نشان می‌داد که تمایل قلبی آنها نیست زیرا گویا عملکرد بعدی شورای نگهبان با نظر آقای رئیس‌جمهور خیلی سنخیت نداشته و ایشان به جای اعتراض ظاهراً ترجیح داده که سکوت کند.

وی افزود: همچنین آقای رئیسی منتظر مجلسی بودند که مثل مجلس فعلی از پیش برایشان کارت دعوت بفرستند و بگویند که آقای رئیسی تشریف بیاورید و ما از شما حمایت می‌کنیم. همه شواهد و قراین نشانگر این ماجراست که مجلس بعدی از دولت سیزدهم انتقاد خواهد کرد و آقای رئیسی کاملاً در لاک دفاعی رفته و در حال چاره‌اندیشی است که برای آینده چه تدبیری اتخاذ کند که این مواجهه را به حداقل برساند.

به گفته جوادی‌حصار، رئیس‌جمهور در حال بررسی رفتارهای بعدی است که باید داشته باشد. سکوت رئیس دولت سیزدهم نشان از آن دارد که اوضاع چندان برای ایشان مساعد نیست و در حال بررسی است که با خروجی انتخابات پیش‌رو چه باید کرد. البته تا حد زیادی از نیروهای اصولگرای حامی جبهه پایداری می‌توانند، خاطرجمع باشند اما بستگی به این دارد که ببینیم مردم در نهایت چه تصمیمی خواهند گرفت. اگر مردم بنا به سخنان رهبری، مناسبات جهانی و احساس میهنی و شرعی و هر دلیلی که برایشان موجه است از یک درصدی بیشتر در انتخابات شرکت کنند کاملاً وضعیت دولت آقای رئیسی را دچار دگرگونی خواهد کرد.

این فعال سیاسی می‌گوید که این سکوت در حقیقت بستری است برای مذاقه بر رفتارهای آینده و مهندسی فضایی که پیش می‌آید که ابعادی از این فضا نیز تاکنون برایشان قابل پیش‌بینی نبوده است و تصور نمی‌کردند که رهبری از رخصت‌های شدن برخی کاندیداها مانند آقای مطهری و پزشک‌یان انتقاد کنند. بنابراین می‌رسد به جایی که حتی بعضی از افرادی که برای انتخابات دوره مجلس قبل رخصت‌های شده بودند توسط شورای نگهبان تایید می‌شوند.

او تاکید کرد: این مسائل می‌تواند برای دولت سیزدهم و شخص آقای رئیسی نگران‌کننده باشد بنابراین آقای رئیسی یا به تدبیر خودشان یا به توصیه دوستانشان اگر سکوت اتخاذ کرده‌اند، سکوتی کاملاً ناخواسته و تحمیلی است که در این فضا کمتر حرف بزنند و بیشتر دقت کنند.

سخن آخر

به هر حال دولتی‌ها و مجلسی‌ها تمام آرزویشان این است که ۴ سال دیگر روی صندلی‌های سبز بنشینند و چه چیزی بهتر از این؟ پس این سوال پیش می‌آید که آقای رئیس‌جمهور، چه باید کرد؟ چه هیز می‌باید در تنور انتخابات ریخت تا گرم شود؟ گویا با رخصت‌های رقبای ایشان و دوستانشان و ماندن چهره‌های شاخص شناخته شده فقط یک راه می‌ماند و آن حضور پرشور آقای رئیسی در انتخابات است. چگونه؟ احتمالاً با سکوت ایشان! در حالی که اگر قرار بر طی شدن یک روند سیاسی درست بود، مشارکت کم‌رنگ در انتخابات ۱۳۹۸ و ۱۴۰۰ که دلیل اصلی اش کم‌اعتمادی شهروندان به صندوق‌های رای است باید زنگ خطری می‌شد که دست‌اندرکاران سیاسی را برای تکرار نشدن آن دو واقعه ترغیب کند که نکرد.